

eul_wid: pfk-cc

Λουκιανὸς ὁ Σαμοσατεύς · Lucian of Samosata

Lexiphanes

Λεξιφάνης

Period: [Ῥωμαϊκή Roman](#)
Dialect: [Ἀττικίζουσα Atticizing](#)
Domain: [Ῥητορική Oratory](#)
Format: [Λόγος Oration](#)

- Lex t ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ ΛΥΚΙΝΟΣ Λεξιφάνης ὁ καλὸς μετὰ βιβλίου; ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ Νῆ Δί', ὦ Λυκῖνε, γράμμα ἐστὶν τητινόν τι τῶν ἐμῶν κομιδῇ νεοχμόν. ^[1]
- Lex 1 ΛΥΚΙΝΟΣ Ἦδη γάρ τι καὶ περὶ αὐχμῶν ἡμῖν γράφεις; ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ Οὐ δῆτα, οὐδὲ αὐχμόν εἶπον, ἀλλὰ ὥρα σοι τὸ ἀρτιγραφὲς οὕτω καλεῖν. σὺ δὲ κυψελόβυστα ἔοικας ἔχειν τὰ ὦτα. ΛΥΚΙΝΟΣ Σύγγνωθι, ὦ ἐταῖρε· πολὺ γὰρ τοῦ αὐχμοῦ τὸ νεοχμόν μετέχει. ἀλλ' εἰπέ μοι, τίς ὁ νοῦς τῷ συγγράμματι; ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ Ἀντισυμποσιάζω τῷ Ἀρίστωνος ἐν αὐτῷ. ΛΥΚΙΝΟΣ Πολλοὶ μὲν οἱ Ἀρίστωνες· σὺ δὲ ὅσον ἀπὸ τοῦ συμποσίου τὸν Πλάτωνά μοι ἔδοξας λέγειν. ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ Ὁρθῶς ἀνέγνως. τὸ δὲ λεγόμενον ὡς ἄλλω παντὶ ἀνόητον ἂν ἦν. ΛΥΚΙΝΟΣ Οὐκοῦν ὀλίγα μοι αὐτοῦ ἀνάγνωθι τοῦ βιβλίου, ὅπως μὴ παντάπασιν ἀπολειποίμην τῆς ἐστιάσεως· νέκταρος γάρ τινος ἔοικας οἰνοχοήσῃν ἡμῖν ἀπ' αὐτοῦ. ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ Τὸν μὲν εἴρωνα πεδοῖ κατάβαλε· σὺ δὲ εὖπορα ποιήσας τὰ ὦτα ἦδη ἄκουε. ἀπέστω δὲ ἡ ἐπιβύστρα ἡ Κυψελίς. ΛΥΚΙΝΟΣ Λέγε θαρρῶν, ὡς ἔμοιγε οὔτε Κύψελός τις οὔτε Περίανδρος ἐν τοῖς ὤσιν κάθηται. ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ Σκόπει δὴ μεταξύ, ὅπως διαπεραίνομαι, ὦ Λυκῖνε, τὸν λόγον, εἰ εὐαρχὸς τέ ἐστί καὶ πολλὴν τὴν εὐλογίαν ἐπιδεικνύμενος καὶ εὐλεξίς, ἔτι δὲ εὐώνυμος. ΛΥΚΙΝΟΣ Ἔοικε τοιοῦτος εἶναι σὸς γε ὦν. ἀλλ' ἄρξαι ποτέ. ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ “Εἶτα δειπνήσομεν,” ἢ δ' ὅς ὁ Καλλικλῆς, “εἶτα τὸ δειλινὸν περιδινησόμεθα ἐν Λυκείῳ, νῦν δὲ ἦδη καιρὸς ἐστὶν χρίεσθαι τὸ ἡλιοκαὲς καὶ πρὸς τὴν εἴλην θέρεσθαι καὶ λουσαμένους ἀρτοσιτεῖν· καὶ ἦδη γε ἀπιτητέα. ^[5]
- Lex 2 σὺ δέ, ὦ παῖ, στελεγγίδα μοι καὶ βύρσαν καὶ φωσῶνια καὶ ρύμματα ναυστολεῖν ἐς τὸ βαλανεῖον καὶ τοῦπίλουτρον κομίζειν· ἔχεις δὲ χαμᾶζε παρὰ τὴν ἐγγυοθήκην δὴ ὀβολῷ. σὺ δὲ τί καὶ πράξεις, ὦ Λεξιφάνες, ἥξεις ἢ ἐλινύσεις ἔτι αὐτόθι;” “Κάγώ,” ἦν δὲ ἐγώ, “τρίπαλαι λουτιῷ· οὐκ εὐπόρως τε γὰρ ἔχω καὶ τὰ ἀμφὶ τὴν τράμιν μαλακίζομαι ἐπ' ἀστράβης ὀχηθείς. ὁ γὰρ ἀστραβηλάτης ἐπέσπερχεν καίτοι ἀσκωλιάζων αὐτός. ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ οὐκ ἀκμῆς ἦν τῷ ἀγρῷ· κατέλαβον γὰρ τοὺς ἐργάτας λιγυρίζοντας τὴν θερινὴν ὥδην, τοὺς δὲ τάφον τῷ ἐμῷ πατρὶ κατασκευάζοντας. συντυμβωρυχήσας οὖν αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀναχοῦσιν τὰ ἄνδρα καὶ αὐτὸς ὀλίγα συγχειροπονήσας ἐκείνους μὲν διαφῆκα τοῦ τε κρύους ἕνεκα καὶ ὅτι καύματα ἦν· οἶσθα δὲ ὡς ἐν κρύει σφοδρῶ γίνεται τὰ καύματα. ἐγὼ δὲ περιελθὼν τὰ ἀρώματα σκόροδά τε εὖρον ἐν αὐτοῖς πεφυκότα καὶ γηπαττάλους τινὰς ἀνορύξας καὶ τῶν σκανδίκων καὶ βρακάνων λαχανευσάμενος, ἔτι δὲ κάχρυσ πριάμενος—οὕτω δὲ οἱ λειμῶνες ἀνθοσμίαι ἦσαν, ὡς αὐτοποδητὶ βαδίζειν—ἀνατεθεὶς ἐπὶ τὴν ἀστράβην ἐδάρην τὸν ὄρρον· καὶ νῦν βαδίζω τε

ὀδυνηρῶς καὶ ἰδίῳ θαμὰ καὶ μαλακιῶ τὸ σῶμα καὶ δέομαι διανεῦσαι ἐν τῷ ὕδατι ἐπὶ πλεῖστον·
χαίρω δὲ μετὰ κάματον ἀπολούμενος. ^[30]

Lex 3 ἀποθρέζομαι οὖν καὶ αὐτὸς ὡς τὸν παῖδα, ὃν εἰκὸς ἦ παρὰ τῇ λεκιθοπώλιδι ἢ παρὰ τῷ
γρυμαιοπώλῃ με περιμένειν· καίτοι προηγόρευτο αὐτῷ ἐπὶ τὰ γέλη ἀπαντᾶν. Ἄλλ' εἰς καιρὸν
οὕτοσι αὐτὸς ἐμπολήσας γε, ὡς ὁρῶ, πυριάτην τέ τινα καὶ ἐγκρυφίας καὶ γήτεια καὶ φύκας καὶ
οἶβον τουτονὶ καὶ λωγάνιον καὶ τοῦ βοδὸς τὸ πολύπτυχον ἔγκατον καὶ φώκτας. Εὖ γε, ὦ
Ἀττικίων, ὅτι μοι ἄβατον ἐποίησας τὸ πολὺ τῆς ὁδοῦ." "Εγὼ δέ," ἦ δ' ὅς, "σίλλος, ὦ δέσποτα,
γεγένημαι σὲ περιορῶν. σὺ δὲ ποῦ χθὲς ἐδείπνεις; μὴν παρὰ Ὀνομακρίτῳ;" "Οὐ, μὰ Δί'," ἦν δ'
ἐγώ, "ἀλλ' ἀγρόνδε ὠχόμεν ψύττα κατατείνας· οἶσθα δὲ ὡς φίλαγρός εἰμι. ὑμεῖς δὲ ἴσως ὤρεσθέ
με λαταγεῖν κοττάβους. ἀλλ' εἰσιὼν ταῦτά τε καὶ τὰ ἄλλα ἡδύνειν καὶ τὴν κάρδοπον σμῆν, ὡς
θριδακίνας μάττοιτε ἡμῖν. ^[15]

Lex 4 ἐγὼ δὲ ξηραλοιφήσω ἀπελθὼν." "Καὶ ἡμεῖς," ἦ δ' ὅς ὁ Φιλῖνος, "ἐγὼ τε καὶ Ὀνόμαρχος καὶ
Ἑλλάνικος οὕτοσι ἐψόμεθα· καὶ γὰρ ὁ γνῶμων σκιάζει μέσσην τὴν πόλιν, καὶ δέος μὴ ἐν
λουτρῷ ἀπολουσώμεθα κατόπιν τῶν Καριμάντων μετὰ τοῦ σύρφακος βύζην ὥστιζόμενοι." καὶ
ὁ Ἑλλάνικος ἔφη, "Εγὼ δὲ καὶ δυσωπῶ· καὶ γὰρ τὰ κόρα μοι ἐπιτεθόλωσθον καὶ σκαρδαμύττω
θαμὰ καὶ ἀρτίδακρὺς εἰμι καὶ τὰ ὅμματά μοι φαρμακᾶ καὶ δέομαι Ἀσκληπιάδου τινὸς
ὀφθαλμοσόφου, ὃς τaráξας καὶ ἐγγέας μοι φάρμακον ἀπερυθριάσαι τε ποιήσει τοὺς ὀφθαλμοὺς
καὶ μηκέτι τι λημαλέους εἶναι μηδὲ διερὸν βλέπειν." Τοιαῦτα ἄττα διεξιόντες ἅπαντες οἱ
παρόντες ἀπήειμεν· κάπειδήπερ ἤκομεν εἰς τὸ γυμνάσιον ἀπησθημένοι ἤδη, ὁ μὲν τις
ἀκροχειριασμῷ, ὁ δὲ τραχηλισμῷ καὶ ὀρθοπάλῃ ἐχρήτο, ὁ δὲ λίπα χρισάμενος ἐλυγίζετο, ὁ δὲ
ἀντέβαλλε τῷ κωρύκῳ, ὁ δὲ μολυβδαίνας χερμαδίους δράγδην ἔχων ἐχειροβόλει. ^[5]

Lex 5 εἴτα συντριβέντες καὶ ἀλλήλους κατανωτισάμενοι καὶ ἐμπαίζαντες τῷ γυμνασίῳ ἐγὼ μὲν καὶ
Φιλῖνος ἐν τῇ θερμῇ πυέλῳ καταιονηθέντες ἐξήειμεν· οἱ λοιποὶ δὲ τὸ ψυχροβαφὲς κάρα
δελφινίσαντες παρένεον ὑποβρύχιοι θαυμασίως. Ἀναστρέψαντες δὲ αὐθις ἄλλος ἄλλοσε ἄλλα
ἐδρῶμεν. ἐγὼ μὲν ὑποδησάμενος ἐξυόμην τὴν κεφαλὴν τῇ ὀδοντωτῇ ξύστρᾳ· καὶ γὰρ οὐ
κηπίον, ἀλλὰ σκάφιον ἐκεκάρμην, ὡς ἂν οὐ πρὸ πολλοῦ τὸν κόννον καὶ τὴν κορυφαίαν
ἀποκεκομηκῶς ἄλλος ἐθερμοτράγει, ὁ δὲ ἡμεῖς τὸν νῆστιν, ὁ δὲ ἀραιὰς ποιῶν τὰς ῥαφανίδας
ἐμυστιλᾶτο τοῦ ἰχθυεροῦ ζωμοῦ, ἄλλος ἥσθιεν φαυλίας, ὁ δὲ ἐρρόφει τῶν κριθῶν. Κάπειδὴ
καιρὸς ἦν, ἐπ' ἀγκῶνος ἐδειπνοῦμεν· ἔκειντο δὲ καὶ ὀκλαδία καὶ ἀσκάνται. ^[20]

Lex 6 τὸ μὲν δὴ δεῖπνον ἦν ἀπὸ συμφορῶν. παρεσκεύαστο δὲ πολλὰ καὶ ποικίλα, δίχηλα ὕεια καὶ
σχελίδες καὶ ἡτριαία καὶ τοκάδος ὕδς τὸ ἐμβρυοδόχον ἔντερον καὶ λοβὸς ἐκ ταγήνου καὶ
μυττωτὸς καὶ ἀβυρτάκη καὶ τοιαῦτά τινες καρυκεῖαι καὶ θρυμματίδες καὶ θρῖα καὶ
μελιτοῦτται· τῶν δὲ ὑποβρυχίων τὰ σελάχια πολλὰ καὶ ὅσα ὀστράκινα τὸ δέρμα καὶ τεμάχη
Ποντικὰ τῶν ἐκ σαργάνης καὶ κωπαίδες καὶ ὄρνις σύντροφος καὶ ἀλεκτρυὼν ἤδη ἀπώδὸς καὶ
ἰχθὺς ἦν παράσιτος· καὶ οἷν δὲ ὄλον ἵπνοκαῆ εἴχομεν καὶ βοδὸς λειπογνώμονος κωλῆν. ἄρτοι
μέντοι ἦσαν σιφαῖοι, οὐ φαῦλοι, καὶ ἄλλοι νουμήνιοι, ὑπερήμεροι τῆς ἐορτῆς, καὶ λάχανα τά τε
ὑπόγεια καὶ τὰ ὑπερφυῆ· οἶνος δὲ ἦν οὐ γέρων, ἀλλὰ τῶν ἀπὸ βύρσης, ἤδη μὲν ἀγλευκῆς,
ἄπεπτος δὲ ἔτι. Ποτήρια δὲ ἔκειτο παντοῖα ἐπὶ τῆς δελφίδος τραπέζης, ὁ κρυψιμέτωπος καὶ
τρυήλης Μεντορουργῆς εὐλαβῇ ἔχων τὴν κέρκον καὶ βομβυλὶδὸς καὶ δειροκύπελλον καὶ
γηγενῇ πολλὰ οἷα Θηρικλῆς ὦπτα, εὐρυχαδῇ τε καὶ ἄλλα εὖστομα, τὰ μὲν Φωκαῆθεν, τὰ δὲ
Κνιδόθεν, πάντα μέντοι ἀνεμοφόρητα καὶ ὑμένόστρακα. ^[5]

Lex 7 κυμβία δὲ ἦν καὶ φιαλίδες καὶ ποτήρια γραμματικά, ὥστε μεστὸν ἦν τὸ κυλικεῖον. Ὁ μὲντοι
ἵπνολέβης ὑπερπαφλάζων ἐς κεφαλὴν ἡμῖν ἐπέτρεπε τοὺς ἄνθρακας.

Lex 8

ἐπίνομεν δὲ ἄμυστι καὶ ἤδη ἀκροθώρακες ἤμεν· εἴτ' ἐχρίομεθα βακχάριδι καὶ εἰσεκύκλησέ τις ἡμῖν τὴν ποδοκτύπην καὶ τριγωνίστριαν· μετὰ δὲ ὁ μὲν τις ἐπὶ τὴν κατήλιφα ἀναρριχησάμενος ... ἐπιφόρημα ἐζήτει, ὁ δὲ ληκίνδα ἔπαιζεν, ἄλλος ἔρρικνοῦτο σὺν γέλωτι τὴν ὁσφῦν. Καὶ ἐν ταύτῳ λελουμένοι εἰσεκώμασαν ἡμῖν αὐτεπάγγελτοι Μεγαλόνυμος τε ὁ δικοδίφης καὶ Χαιρέας ὁ χρυσοτέκτων ὁ κατὰ νώτου ποικίλος καὶ ὁ ὠτοκάταξις Εὐδημος. ^[5]

Lex 9 καὶ γὰρ ἡρόμην αὐτούς, τί παθόντες ὅψε ἤκοιεν. ὁ μὲν οὖν Χαιρέας, “Εγώ,” ἢ δ' ὅς, “λῆρόν τινα ἐκρότουν καὶ ἐλλόβια καὶ πέδας τῇ θυγατρὶ τῇ ἐμῇ καὶ διὰ τοῦτο ὑμῖν ἐπιδείπνιος ἀφίγμαι.” “Εγὼ δέ,” ἢ δ' ὅς ὁ Μεγαλόνυμος, “περὶ ἄλλα εἶχον· ἦν μὲν γὰρ ἄδικος ἡ ἡμέρα, ὡς ἴστε, καὶ ἄλογος· ὡς ἂν οὖν ἐχεγλωττίας οὔσης οὔτε ῥησιμετρεῖν εἶχον οὔτε ἡμερολεγδὸν προσυδρονομεῖσθαι· πυθόμενος δὲ ὅτι ὁ στρατηγὸς ὁπτός ἐστιν, λαβὼν ἄχρηστα ἱμάτια εὐήτρια καὶ ἀφόρητα ὑποδήματα ἐξέφρησα ἐμαυτόν. “Εἴτ' εὐθὺς ἐντυγχάνω δαδούχῳ τε καὶ ἱεροφάντῃ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀρρητοποιοῖς Δεινίαν σύρουσιν ἄγδην ἐπὶ τὴν ἀρχήν, ἔγκλημα ἐπάγοντας ὅτι ὠνόμαζεν αὐτούς, καὶ ταῦτα εὖ εἰδὼς ὅτι ἐξ οὐπὲρ ὠσιώθησαν, ἀνώνυμοί τέ εἰσι καὶ οὐκέτι ὀνομαστοὶ ὡς ἂν ἱερώνυμοι ἤδη γεγεννημένοι. ^[5]

Lex 10 ” “Οὐκ οἶδα,” ἦν δ' ἐγώ, “ὃν λέγεις τὸν Δεινίαν· αἰκάλλει δ' οὖν με τοῦνομα.” “Ἔστιν,” ἢ δ' ὅς, “ἐν τοῖς σκιραφείοις ἐγκαψικήδαλος ἄνθρωπος τῶν αὐτοληκύθων καὶ τῶν αὐτοκαβδάλων, αἰετῶν κουριῶν, ἐνδρομίδας ὑποδοῦμενος ἢ βαυκίδας, ἀμφιμάσχαλον ἔχων.” “Τί οὖν,” ἦν δ' ἐγώ, “ἔδωκεν ἀμηγέπη δίκην ἢ λάξ πατήσας ὥχετο;” “Καὶ μὴν ἐκεῖνός γε,” ἢ δ' ὅς, “ὁ τέως σαυλούμενος, ἤδη ἔμπεδός ἐστιν· ὁ γὰρ στρατηγὸς καίτοι ἀτιμαγελοῦντι καρπόμεσμά τε αὐτῷ περιθεὶς καὶ περιδέραιον ἐν ποδοκάκαις καὶ ποδοστράβαις ἐποίησεν εἶναι. ὥστε ἔνδεσμος ὢν ὑπέβδυσσεν τε ὁ κακοδαίμων ὑπὸ τοῦ δέους καὶ πορδαλέος ἦν καὶ χρήματα ἀντίψυχα διδόναι ἠθέλεν.” “Εμὲ δέ,” ἢ δ' ὅς ὁ Εὐδημος, “ὑπὸ τὸ ἀκροκνεφὲς μετεστείλατο Δαμασίας ὁ πάλαι μὲν ἀθλητὴς καὶ πολυνίκης, νῦν δὲ ἤδη ὑπὸ γήρωος ἔξαθλος ὢν· οἶσθα τὸν χαλκοῦν τὸν ἐστῶτα ἐν τῇ ἀγορᾷ. ^[5]

Lex 11 καὶ τὰ μὲν πιττῶν τὰ δὲ εὖων διετέλεσεν, ἐξοικιεῖν γὰρ ἔμελλε τήμερον εἰς ἀνδρὸς τὴν θυγατέρα καὶ ἤδη ἐκάλλυνεν αὐτήν. εἴτα Τερμέριον τι κακὸν ἐμπεσὸν διέκοψε τὴν ἑορτήν· ὁ γὰρ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Δίων, οὐκ οἶδ' ἐφ' ὅτῳ λυπηθεὶς, μᾶλλον δὲ θεοσεχθρία σχεθεὶς, ἀπῆγξεν ἑαυτόν, καὶ εὖ ἴστε, ἀπωλώλει ἄν, εἰ μὴ ἐγὼ ἐπιστὰς ἀπηγγόνισά τε αὐτόν καὶ παρέλυσα τῆς ἐμβροχῆς, ἐπὶ πολὺ τε ὀκλᾷ παρακαθήμενος ἐπένυσσον τὸν ἄνθρωπον, βαυκαλῶν καὶ διακωδωνίζων, μὴ πῃ ἔτι συνεχῆς εἴη τὴν φάρυγγα. τὸ δὲ μάλιστα ὄνῃσαν ἐκεῖνο ἦν, ὅτι ἀμφοτέραις κατασχὼν αὐτοῦ τὰ ἄκρα διεπίεσα.” “Μῶν ἐκεῖνον,” ἦν δ' ἐγώ, “φῆς Δίωνα τὸν καταπύγονα καὶ λακκοσχέαν, τὸν μύρτωνα καὶ σχινοτρώκταν νεανίσκον, ἀναφλῶντα καὶ βλιμάζοντα, ἦν τινα πεῶδη καὶ πόσθωνα αἰσθηται; μίνθων ἐκεῖνός γε καὶ λαικαλέος. ^[5]

Lex 12 ” “Ἀλλὰ τοί γε τὴν θεόν,” ἢ δ' ὅς ὁ Εὐδημος, “θαυμάσας—Ἄρτεμις γὰρ ἐστὶν αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ αὐλῇ, Σκοπάδειον ἔργον—ταύτη προσπεσόντες ὃ τε Δαμασίας καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, πρεσβῦτις ἤδη καὶ τὴν κεφαλὴν πολιὰς ἀκριβῶς, ἰκέτευσεν ἐλεῆσαι σφᾶς· ἡ δὲ αὐτίκα ἐπένευσεν, καὶ σῶς ἦν, καὶ νῦν Θεόδωρον, μᾶλλον δὲ περιφανῶς Ἀρτεμίδωρον ἔχουσι τὸν νεανίσκον. ἀνέθεσαν οὖν αὐτῇ τὰ τε ἄλλα καὶ βέλη καὶ τόξα, ὅτι χαίρει τούτοις τοξότις γὰρ καὶ ἐκηβόλος καὶ τηλέμαχος ἡ Ἄρτεμις.” “Πίνωμεν οὖν,” ἢ δ' ὅς ὁ Μεγαλόνυμος, “καὶ γὰρ καὶ λάγυνον τουτονὶ παρηβηκότος ἤκω ὑμῖν κομίζων καὶ τυροῦ τροφαλίδας καὶ ἐλαίας χαμαιπετεῖς—φυλάττω δ' αὐτὰς ὑπὸ σφραγῖσιν θριπιδέστοις—καὶ ἄλλας ἐλαίας νευστάς καὶ πῆλινα ταυτὶ ποτήρια, ὀξύστρακα, εὐπυνδάκωτα, ὡς ἐξ αὐτῶν πίνοιμεν, καὶ πλακοῦντα ἐξ ἐντέρων κρωβυλώδη τὴν πλοκήν. ^[5]

Lex 13

σὺ δ', ὦ παῖ, πλέον μοι τοῦ ὕδατος ἔγχει, ὡς μὴ καραιβαρεῖν ἀρξαίμην κᾶτά σοι τὸν παιδοβοσκὸν καλῶ ἐπὶ σέ· ἴστε γὰρ ὡς ὀδυνῶμαι καὶ διέμπιλον ἔχω τὴν κεφαλὴν. μετὰ δὲ τὸν ποτὸν συνυθλήσομεν οἷα καὶ ἄττ' ἐώθαμεν· οὐ γὰρ ἄκαιρον δῆπουθεν ἐν οἴνῳ φλύειν. ^[10]

Lex 14 ” “Ἐπαινῶ τοῦτο,” ἦν δ' ἐγώ, “καὶ γὰρ ὅτιπερ ὄφελός ἐσμεν τῆς ἀττικίσεως ἄκρον.” “Εὖ λέγεις,” ἦ δ' ὅς ὁ Καλλικλῆς· “τὸ γὰρ ἐρεσχηλεῖν ἀλλήλους συχνάκις λάλης θηγάνη γίγνεται.” “Εγὼ δέ,” ἦ δ' ὅς ὁ Εὐδημος—“κρύος γὰρ ἐστὶν—ἥδιον ἂν εὐζωροτέρῳ ὑποπυκνάζοιμι· καὶ γὰρ χειμοθνῆς εἰμι, καὶ χλιανθεὶς ἥδιον ἂν ἀκούοιμι τῶν χειρεσόφων τούτων, τοῦ τε αὐλητοῦ καὶ τῆς βαρβιτωδοῦ.” “Τί ταῦτα ἔφησθα, ὦ Εὐδημε;” ἦν δ' ἐγώ· “ἀλογίαν ἡμῖν ἐπιτάττετε ὡς ἀστόμοις οὔσι καὶ ἀπεγλωττισμένοις; ἐμοὶ δὲ ἡ γλῶττά τε ἤδη λογαῖ καὶ δὴ ἀνηγόμενη γε ὡς ἀρχαιολογήσων ὑμῖν καὶ κατανίψων ἀπὸ γλώττης ἅπαντας. ^[5]

Lex 15 ἀλλὰ σὺ τὸ ὅμοιον εἰργάσω με ὥσπερ εἴ τις ὀλκάδα τριάρμενον ἐν οὐρίῳ πλέουσας, ἐμπεπνευματωμένου τοῦ ἀκατίου, εὐφοροῦσάν τε καὶ ἀκροκυματοῦσας, ἔκτοράς τινας ἀμφιστόμους καὶ ἰσχάδας σιδηρᾶς ἀφείς καὶ ναυσιπέδας ἀναχαιτίζοι τοῦ δρόμου τὸ ρόθιον, φθόνῳ τῆς εὐηνεμίας.” “Οὐκοῦν,” ἦ δ' ὅς, “σὺ μὲν, εἰ βούλει, πλεῖ καὶ νεῖ καὶ θεῖ κατὰ τοῦ κλύδωνος, ἐγὼ δὲ ἀπόγειος πίνων ἅμα ὥσπερ ὁ τοῦ Ὀμήρου Ζεὺς ἢ ἀπὸ φαλάκρων ἢ ἀπὸ τῆς ἀκρουρανίας ὄψομαι διαφερόμενόν σε τε καὶ τὴν ναῦν πρύμνηθεν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου κατουρουμένην.” ΛΥΚΙΝΟΣ Ἄλις, ὦ Λεξιφανες, καὶ ποτοῦ καὶ ἀναγνώσεως. ^[17]

Lex 16 ἐγὼ γοῦν ἤδη μεθύω σοι καὶ ναυτιῶ καὶ ἦν μὴ τάχιστα ἐξεμέσω πάντα ταῦτα ὅποσα διεξελήλυθας, εὖ ἴσθι, κορυβαντιάσειν μοι δοκῶ περιβομβούμενος ὑφ' ὧν κατεσκέδασάς μου ὀνομάτων. καίτοι τὸ μὲν πρῶτον γελαῖν ἐπῆρει μοι ἐπ' αὐτοῖς, ἐπειδὴ δὲ πολλὰ καὶ πάντα ὅμοια ἦν, ἠλέουν σε τῆς κακοδαιμονίας ὁρῶν εἰς λαβύρινθον ἄφυκτον ἐμπεπτωκότα καὶ νοσοῦντα νόσον τὴν μεγίστην, μᾶλλον δὲ μελαγχολῶντα. Ζητῶ οὖν πρὸς ἑμαυτὸν ὁπόθεν τὰ τοσαῦτα κακὰ συνελέξω καὶ ἐν ὀπόσῳ χρόνῳ καὶ ὅπου κατακλείσας εἶχες τοσοῦτον ἐσμὸν ἀτόπων καὶ διαστροφῶν ὀνομάτων, ὧν τὰ μὲν αὐτὸς ἐποίησας, τὰ δὲ κατορωρυγμένα ποθὲν ἀνασπῶν κατὰ τὸ ἱαμβεῖον ὄλοιο θνητῶν ἐκλέγων τὰς συμφοράς· τοσοῦτον βόρβορον συνερανίσας κατήντησάς μου μὴδὲν σε δεινὸν εἰργασμένου. ^[5]

Lex 17 δοκεῖς δέ μοι μήτε φίλον τινὰ ἢ οἰκεῖον ἢ εὐνοῦν ἔχειν μήτε ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πώποτε καὶ παρρησίαν ἄγοντι ἐντετυχηκέναι, ὃς τάληθές εἰπὼν ἔπαυσεν ἅν σε ὑδέρῳ μὲν ἐχόμενον καὶ ὑπὸ τοῦ πάθους διαρραγῆναι κινδυνεύοντα, σαυτῷ δὲ εὐσαρκον εἶναι δοκοῦντα καὶ εὐρωστίαν οἰόμενον τὴν συμφορὰν καὶ ὑπὸ μὲν τῶν ἀνοήτων ἐπαινούμενον ἀγνοοῦντων ἢ πάσχεις, ὑπὸ δὲ τῶν πεπαιδευμένων εἰκότως ἐλεούμενον. Ἄλλ' εἰς καλὸν γὰρ τουτονὶ Σώπολιν ὁρῶ τὸν ἱατρὸν προσιόντα, φέρε τούτῳ ἐγχειρίσαντές σε καὶ διαλεχθέντες ὑπὲρ τῆς νόσου ἱασίν τινά σοι εὐρώμεθα· συνετὸς γὰρ ἀνὴρ καὶ πολλοὺς ἤδη παραλαβὼν ὥσπερ σὲ ἡμιμανεῖς καὶ κορυζώντας ἀπήλλαξεν ἐγγέας φάρμακον. ^[5]

Lex 18 χαῖρε, Σώπολι, καὶ τουτονὶ Λεξιφάνην παραλαβὼν ἐταῖρον, ὡς οἴσθα, ἡμῖν ὄντα, λήρῳ δὲ νῦν καὶ ξένη περὶ τὴν φωνὴν νόσῳ ζυνόντα καὶ κινδυνεύοντα ἤδη τελέως ἀπολωλέναι σῶσον ἐνὶ γέ τῳ τρόπῳ. ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ Μὴ ἐμέ, Σώπολι, ἀλλὰ τουτονὶ Λυκῖνον, ὃς περιφανῶς μακκοῖ καὶ ἄνδρας πεφρενωμένους ὀλισθογνωμονεῖν οἴεται καὶ κατὰ τὸν Μνησάρχου τὸν Σάμιον σιωπὴν καὶ γλωτταργίαν ἡμῖν ἐπιβάλλει. ^[5]

Lex 19 ἀλλὰ μὰ τὴν ἀνάσχυντον Ἀθηνᾶν καὶ τὸν μέγαν θηριομάχον Ἡρακλέα οὐδ' ὅσον τοῦ γρῦ καὶ τοῦ φνεῖ φροντιοῦμεν αὐτοῦ· ὀττεύομαι γοῦν μὴδὲ ὅλως ἐντυγχάνειν αὐτῷ. ἔοικα δὲ καὶ ῥιναυλήσειν τοιαῦτα ἐπιτιμῶντος ἀκούων. καὶ ἤδη γε ἅπειμι παρὰ τὸν ἐταῖρον Κλεινίαν, ὅτι πυνθάνομαι χρόνου ἤδη ἀκάθαρτον εἶναι αὐτῷ τὴν γυναῖκα καὶ ταύτην νοσεῖν, ὅτι μὴ ῥεῖ.

ὥστε οὐκέτι οὐδ' ἀναβαίνει αὐτήν, ἀλλ' ἄβατος καὶ ἀνήροτός ἐστιν. ΣΩΠΟΛΙΣ Τί δὲ νοσεῖ, ὦ Λυκῖνε, Λεξιφάνης; ΛΥΚΙΝΟΣ Αὐτὰ ταῦτα, ὦ Σώπολι. ^[1]

Lex 20 οὐκ ἀκούεις οἷα φθέγγεται; καὶ ἡμᾶς τοὺς νῦν προσομιλοῦντας καταλιπὼν πρὸ χιλίων ἐτῶν ἡμῖν διαλέγεται διαστρέφων τὴν γλῶτταν καὶ ταυτὶ τὰ ἀλλόκοτα συντιθεῖς καὶ σπουδὴν ποιούμενος ἐπ' αὐτοῖς, ὡς δὴ τι μέγα ὄν, εἴ τι ξενίζοι καὶ τὸ καθεστηκὸς νόμισμα τῆς φωνῆς παρακόπτοι. ΣΩΠΟΛΙΣ Μὰ Δί' οὐ μικράν τινα λέγεις τὴν νόσον, ὦ Λυκῖνε. βοηθητέα γοῦν τῷ ἀνδρὶ πάση μηχανῇ καὶ—κατὰ θεὸν γὰρ τῶν χολώντων τινι φάρμακον τοῦτι κερασάμενος ἀπῆειν, ὡς πίων ἐμέσειε—φέρει πρῶτος αὐτὸς πῖθι, ὦ Λεξιφάνης, ὡς ὑγιῆς ἡμῖν καὶ καθαρὸς γένοιο, τῆς τοιαύτης τῶν λόγων ἀτοπίας κενωθείς. ἀλλὰ πείσθητί μοι καὶ πῖθι καὶ ῥάων ἔση. ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ Οὐκ οἶδ' ὃ καὶ δράσετέ με, ὦ Σώπολι, σύ τε καὶ Λυκῖνος, πιπίσκοντες τουτοῦ τοῦ φαρμάκου. δέδοικα γοῦν μὴ πῶμα γένοιτό μοι τοῦτο τῶν λόγων τὸ πόμα. ΛΥΚΙΝΟΣ Πῖθι καὶ μὴ μέλλε, ὡς ἀνθρώπινα ἤδη φρονοίης καὶ λέγοις. ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ Ἴδου πείθομαι καὶ πίομαι. φεῦ, τί τοῦτο; πολὺς ὁ βορβορυγμός. ἐγγαστρίμυθόν τινα ἔοικα πεπωκέναι. ΣΩΠΟΛΙΣ Ἄρξαι δὴ ἐμεῖν. ^[24]

Lex 21 βαβαί. πρῶτον τουτὶ τὸ μῶν, εἴτα μετ' αὐτὸ ἐξελλήλυθεν τὸ κᾶτα, εἴτα ἐπ' αὐτοῖς τὸ ἦ δ' ὅς καὶ ἀμηγέπη καὶ λῶστε καὶ δήπουθεν καὶ συνεχὲς τὸ ἄττα. βίασαι δ' ὅμως, καὶ κάθες εἰς τὴν φάρυγγα τοὺς δακτύλους. οὐδέπω τὸ ἵκταρ ἐμήμεκας οὐδὲ τὸ σκορδινᾶσθαι οὐδὲ τὸ τευτάζεσθαι οὐδὲ τὸ σκύλλεσθαι. πολλὰ ἔτι ὑποδέδυκε καὶ μεστή σοι αὐτῶν ἡ γαστήρ. ἄμεινον δέ, εἰ καὶ κάτω διαχωρήσειεν ἄν ἔνια· ἡ γοῦν σιληπορδία μέγαν τὸν ψόφον ἐργάσεται συνεκπεσοῦσα μετὰ τοῦ πνεύματος. Ἀλλ' ἤδη μὲν καθαρὸς οὐτοσὶ πλήν εἴ τι μεμνήνηκεν ὑπόλοιπον ἐν τοῖς κάτω ἐντέροις. σὺ δὲ τὸ μετὰ τοῦτο παραλαβὼν αὐτόν, ὦ Λυκῖνε, μεταπαίδευε καὶ δίδασκε ἃ χρὴ λέγειν. ΛΥΚΙΝΟΣ Οὕτω ποιήσομεν, ὦ Σώπολι, ἐπειδήπερ ἡμῖν προωδοποιῆται τὰ παρὰ σοῦ· καὶ πρὸς σὲ τὸ λοιπόν, ὦ Λεξιφάνης, ἡ συμβουλή. ^[15]

Lex 22 εἵπερ ἄρ' ἐθέλεις ὡς ἀληθῶς ἐπαινεῖσθαι ἐπὶ λόγοις κὰν τοῖς πλήθεσιν εὐδοκιμεῖν, τὰ μὲν τοιαῦτα πάντα φεῦγε καὶ ἀποτρέπου, ἀρξάμενος δὲ ἀπὸ τῶν ἀρίστων ποιητῶν καὶ ὑπὸ διδασκάλοις αὐτοὺς ἀναγνοὺς μέτιθι ἐπὶ τοὺς ῥήτορας, καὶ τῇ ἐκείνων φωνῇ συντραφεῖς ἐπὶ τὰ Θουκυδίδου καὶ Πλάτωνος ἐν καιρῷ μέτιθι, πολλὰ καὶ τῇ καλῇ κωμῳδίᾳ καὶ τῇ σεμνῇ τραγωδίᾳ ἐγγεγυμνασμένος· παρὰ γὰρ τούτων ἅπαντα τὰ κάλλιστα ἀπανθισάμενος ἔση τις ἐν λόγοις ὡς νῦν γε ἐλελήθεις σαυτὸν τοῖς ὑπὸ τῶν κοροπλάθων εἰς τὴν ἀγορὰν πλαττομένοις ἐοικώς, κεχρωσμένος μὲν τῇ μίλτῳ καὶ τῷ κυανῷ, τὸ δ' ἔνδοθεν πῆλινός τε καὶ εὐθρυπτος ὢν. Ἐὰν ταῦτα ποιῇς, πρὸς ὀλίγον τὸν ἐπὶ τῇ ἀπαιδευσίᾳ ἔλεγχον ὑπομείνας καὶ μὴ αἰδεσθεὶς μεταμανθάνων, θαρρῶν ὁμιλήσεις τοῖς πλήθεσι καὶ οὐ καταγελασθήσῃ ὥσπερ νῦν οὐδὲ διὰ στόματος ἐπὶ τῷ χείρονι τοῖς ἀρίστοις ἔση, Ἑλληνα καὶ Ἀττικὸν ἀποκαλούντων σε τὸν μηδὲ βαρβάρων ἐν τοῖς σαφισταῖς ἀριθμεῖσθαι ἄξιον. ^[5]

Lex 23 πρὸ πάντων δὲ ἐκεῖνο μέμνησό μοι, μὴ μιμεῖσθαι τῶν ὀλίγων πρὸ ἡμῶν γενομένων σοφιστῶν τὰ φαυλότατα μηδὲ περισθίειν ἐκεῖνα ὥσπερ νῦν, ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα καταπατεῖν, ζηλοῦν δὲ τὰ ἀρχαῖα τῶν παραδειγμάτων. μηδὲ σε θελγέτωσαν αἱ ἀνεμῶναι τῶν λόγων, ἀλλὰ κατὰ τὸν τῶν ἀθλητῶν νόμον ἡ στερρά σοι τροφή συνήθης ἔστω, μάλιστα δὲ Χάρισι καὶ Σαφηνείᾳ θῦε, ὦν πάμπολυ λίαν νῦν ἀπελέλειψο. ^[15]

Lex 24 καὶ ὁ τυφὸς δὲ καὶ ἡ μεγαλαυχία καὶ ἡ κακοήθεια καὶ τὸ βρενθύεσθαι καὶ λαρυγγίζειν ἀπέστω, καὶ τὸ διασιλλαίνειν τὰ τῶν ἄλλων καὶ οἶεσθαι ὅτι πρῶτος ἔση αὐτός, ἦν τὰ πάντων συκοφαντῆς. Καὶ μὴν κάκεῖνο οὐ μικρόν, μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἀμαρτάνεις, ὅτι οὐ πρότερον τὰς διανοίας τῶν λέξεων προπαρασκευασμένος ἔπειτα κατακοσμεῖς τοῖς ῥήμασιν καὶ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ ἦν που ῥῆμα ἔκφυλον εὗρης ἢ αὐτὸς πλάσάμενος οἰηθῇς εἶναι καλόν, τούτω

ζητεῖς διάνοιαν ἐφαρμόσαι καὶ ζημίαν ἡγήῃ, ἂν μὴ παραβύσης αὐτό που, κἂν τῷ λεγομένῳ μὴδ' ἀναγκαῖον ᾦ, οἷον πρῶην τὸν θυμάλωπα οὐδὲ εἰδῶς ὅ τι σημαίνει, ἀπέρριψας οὐδὲν ἐοικότα τῷ ὑποκειμένῳ. καὶ οἱ μὲν ἰδιῶται πάντες ἐτεθήπεσαν ὑπὸ τοῦ ξένου πληγέντες τὰ ὦτα, οἱ πεπαιδευμένοι δὲ ἐπ' ἀμφοτέροις, καὶ σοὶ καὶ τοῖς ἐπαινοῦσιν, ἐγέλων. Τὸ δὲ πάντων καταγελαστότατον ἐκεῖνό ἐστιν, ὅτι ὑπεράττικος εἶναι ἀξιῶν καὶ τὴν φωνὴν εἰς τὸ ἀρχαιότατον ἀπηκριβωμένος τοιαῦτα ἔνια, μᾶλλον δὲ τὰ πλεῖστα, ἐγκαταμιγνύεις τοῖς λόγοις ἃ μὴδὲ παῖς ἄρτι μανθάνων ἀγνοήσειεν ἄν· οἷον ἐκεῖνα πῶς οἶει κατὰ γῆς δῦναι ἠυχόμεν ἀκούων σου ἐπιδεικνυμένου, ὅτε χιτώνιον μὲν καὶ τὸ ἀνδρεῖον ὥου λέγεσθαι, δουλάρια δὲ καὶ τοὺς ἄρρενας τῶν ἀκολούθων ἀπεκάλεις, ἃ τίς οὐκ οἶδεν ὅτι χιτώνιον μὲν γυναικὸς ἐσθῆς, δουλάρια δὲ τὰ θήλεα καλοῦσιν; καὶ ἄλλα πολὺ τούτων προφανέστερα, οἷον τὸ ἵπτατο καὶ τὸ ἀπαντῶμενος καὶ τὸ καθεσθεῖς, οὐδὲ μετοικικὰ τῆς Ἀθηναίων φωνῆς. ^[10]

Lex 25 ἡμεῖς οὐδὲ ποιητὰς ἐπαινοῦμεν τοὺς κατάγλωττα γράφοντας ποιήματα. τὰ δὲ σά, ὡς πεζὰ μέτροις παραβάλλειν, καθάπερ ὁ Δωσιάδα Βωμὸς ἂν εἴη καὶ ἡ τοῦ Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα, καὶ εἴ τις ἔτι τούτων τὴν φωνὴν κακοδαιμονέστερος. Ἄν ταῦτα ζηλώσης καὶ μεταμάθῃς, ἄριστα βεβουλευμένος ὑπὲρ σεαυτοῦ ἔσῃ· ἦν δὲ λάθῃς αὐθις εἰς τὴν λιχνεῖαν κατολισθῶν, ἐμοὶ μὲν ἀποπεπλήρωται ἡ παραίνεσις, σὺ δὲ σεαυτὸν αἰτιάσῃ, ἂν γε καὶ ξυνῆς χεῖρων γενόμενος. ^[20]